އިޞްލާހްކޮށްފައި - އެޗް.އާރް.ސީ.އެމް.ގެ ހިއުމަން ރައިޓްސް އެން.ޖީ.އޯ
ނެޓްވާރކްގެ ބައްދަލުވުން" ގައި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ މެންބަރުންގެ ފަރާތުން
އެއް ބަޔަކު އަނެއް ބަޔަކަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އެއްބަސްވި ކަންތައްތައް
c
ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސް
މާލެ
ދިވެހިރާއްޖެ
ކޮމިޝަނުން ޤާއިމްކޮށްފައިވާ އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގައި ހިމެނޭ ޖަމްޢިއްޔާތަކާއެކު ކޮމިޝަނުން ކުރުމަށް
ބޭނުންވާ ކަންތައްތައް
1. ތައާރަފް
ރާއްޖޭގެ އެކި ކަންކޮޅުތަކުގައި އިންސާނީ ޙައްޤުތަކަށް މަސައްކަތްކުރާ މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކަށް އެހީތެރިވެ ހިތްވަރުދިނުމުގެ
ގޮތުންނާއި، ކޮމިޝަނުން ކުރާ މަސައްކަތްތަކަށް މަދަ ނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ އެހީތެރިކަން ލިބިގަތުމުގެ ބޭނުމުގައި ޖުލައި 2009
ގައި ކޮމިޝަނުން ވަނީ އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކެއް ޤާއިމްކޮށްފައެވެ. މިފަދަ ނެޓްވާރކްއެއް ޤާއިމުކޮށް، މި ފަރާތްތަކާއެކު
ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުމުން އިންސާނީ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކޮށް ކުރިއަރުވައި ދެމެހެއްޓުމުގައި ގިނަގުނަ ފައިދާތަކެއް
ދެފަރާތަށްވެސް ކުރާނޭކަމަށް ޤަބޫލްކުރެވެއެވެ. މިގޮތުން، މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކާއެކު މަސައްކަތްކުރުމުން ކޮމިޝަނުގެ
މަސައްކަތްތަކަށް ފަސޭހަވެ، އިންސާނީ ހައްޤުތަކާބެހޭ މަޢުލޫމާތުތައް ޢާންމުންނާ ހިއްސާކުރެވެމުންދާ މިންވަރު މިހާރަށްވުރެ
އިތުރުކުރުމަށް މަގުފަހިވެގެންދާނެއެވެ. ހަމަމިއާއެކު، މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކަކީ މުޖުތަމަޢުގެ ރައްޔިތުންނަށް ދިމާވާ ދަތިތަކާއި
ތަފާތު މައްސަލަތައް ދެނެގަނެ ރައްޔިތުންގެ އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ހާލަތު އެންމެ ގާތުން ދަންނާނެ އެއް ފަރާތްކަމަށްވުމާއެކު،
މި ފަރާތްތަކާ ގުޅިގެން ރައްޔިތުންގެ އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ހާލަތު ރަނގަޅުކުރުމަށް ފުޅާ ދާއިރާއެއްގައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ
ފުރުޞަތު ލިބިގެންދާނެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، ސަރުކާރު ޒިންމާދާރުކުރުމުގައިވެސް މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކަކީ ވަރަށް އިސް ދައުރެއް
އަދާކުރައްވާ ފަރާތްތަކެއްކަމުން، ކޮމިޝަނުން މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކާއެކު ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުމަކީ އިންސާނީ ހައްޤުތައް
ރައްކާތެރިކޮށް ދަމަހައްޓައި، ކުރިއެރުވުމަށް ވަރަށް މުހިންމުކަމެކެވެ. މިގޮތުން، މި ލިޔުން ބަލާލާފައިއެވަނީ، ކޮމިޝަނުގެ
މަސައްކަތްތައް ކުރުމަށް އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންނަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދެވިދާނެ ގޮތްތަކުގެ މައްޗަށާއި،
އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންގެ މަސައްކަތްތައް ހިންގުމަށް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭނެ ގޮތްތަކުގެ
މައްޗަށާއި، ކޮމިޝަނާއި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިން އެކުގައި މަސައްކަތްކުރެވިދާނެ ގޮތްތަކުގެ މައްޗަށާއި، އެން.ޖީ.އޯ
ނެޓްވާރކްގައި ހިމެނޭ ބައިވެރިން ގުޅިގެން މަސައްކަތް ކުރެވިދާނެގޮތުގެ މައްޗަށެވެ.
2. ކޮމިޝަނުގެ މަސައްކަތްތައް ކުރުމަށް އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންނަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދެވިދާނެ ގޮތްތައް
އިންސާނީ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކޮށް، ކުރިއަރުވައި، ދެމެހެއްޓުމަށްޓަކައި ކޮމިޝަނުން ކުރާ އެކިއެކި މަސައްކަތުގައި
އެހީތެރިވެދިނުމުގެ ގޮތުން އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންނަށް އެކިގޮތްގޮތަށް ކޮމިޝަނަށް އެހީތެރިކަން
ފޯރުކޮށްދެވިދާނެއެވެ. މިގޮތުން، ތިރީގައި ބަލާލާފައިއެވަނީ އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންނަށް ކޮމިޝަނުން ކުރާ
މަސައްކަތްތަކުގައި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދެވިދާނެ ގޮތްތަކަށެވެ.
[1]
އެޗް.އާރް.ސީ.އެމް.ގެ ހިއުމަން ރައިޓްސް އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައްދަލުވުން" ގައި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ މެންބަރުންގެ ފަރާތު ން އެއް ބަޔަކު އަނެއް ބަޔަކަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އެއްބަސްވި ކަންތައްތައް

2.1 ރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ރަށެއްގައި ނުވަތަ އަތޮޅެއްގައި އިންސާނިއްޔަތާ ޚިލާފު އަމަލެއް ހިނގާކަމުގެ މަޢްލޫމާތު
އެނގުމުން، ލަސްނުކޮށް އެކަމެއް ކޮމިޝަނަށް އެންގުން. އަދި މިފަދަ މަޢްލޫމާތުތައް އެއްކޮށް، މި މަޢްލޫމާތުތައް
އާންމުކޮށް، މިފަދަ ކަންތައްތައް ތަކުރާރުވިޔަ ނުދިނުމަށްޓަކައި ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ޤާބިލުކަން ހުރި މިންވަރަކުން
ކުރެވެން ހު ރިހާ ކަމެއް ކުރުން.
2.2 އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިއެއް ހަރަކާތްތެރިވާ ރަށެއް ނުވަތަ އަތޮޅެއްގައި އިންސާނިއްޔަތާ ޚިލާފު އަމަލެއް
ހިނގާ، މި އަމަލު ރައްދުވި ފަރާތް ނުވަތަ އެހެން ފަރާތަކުންވެސް މިކަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅުމަށް ބޭނުންވާނަމަ،
މިކަމަށް ބޭނުންވާ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން. އަދި މި ނޫންވެސް އެހީތެރިކަމެއް އިންސާނިއްޔަތާ ޚިލާފު އަމަލު
ރައްދުވި ފަރާތަށް ބޭނުންވާކަން ފާހަގަކުރެވޭނަމަ (މިސާލަކަށް، ކައުންސިލިންގ، ރިހެބިލިޓޭޝަންފަދަ ޚިދްމަތެއް)،
އެ ޖަމްޢިއްޔާއެއްގެ ޤާބިލުކަން ހުރި މިން ވަރަކުން އެކަމެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އެހީތެރިވެދިނުން. މިގޮތަށް
އެހީތެރިވާއިރު، ކޮމިޝަނާ މި މިޢްލޫމާތުތައް ހިއްސާކޮށް، ކޮމިޝަނުން ފޯރުކޮށްދެވެން ހުރި އެހީތަކަކީ ކޮބައިތޯ
ބަލައި، އެ އެހީތައް ލިބިގަނެ، އިންސާނިއްޔަތާ ޚިލާފު އަމަލު ރައްދުވި ފަރާތަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން.
2.3 ކޮމިޝަނުން ކުރަން ރާވާކަމަކާ ގުޅޭގޮތުން މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ހިޔާލު ހޯދުމަށް ބޭނުންވެގެން ކޮމިޝަނުން
އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންނާ ހިއްސާކުރުމުން، އެކަމަށް ބޭނުންވާ ހިޔާލާއި ފިކުރު ފުރިހަމަގޮތުގައި
ފޯރުކޮށްދިނުން. މިސާލަކަށް، ކޮމިޝަނުން ކުރަން އުޅޭ ދިރާސާއެއްގައި ބަލާލާނެ ކަންތައްތައް އެކަށައަޅައި،
މިކަންތައްތައް އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންނާ ހިއްސާކުރުމުން، މިކަމާބެހޭގޮތުން އެން.ޖީ.އޯ.ތަކުގެ ހިޔާލު
ކޮމިޝަނާއެކު ހިއްސާކުރުން.
2.4 ކޮމިޝަނުން އަތޮޅުތެރޭގައި ހިންގާ އެކިއެކި ޕްރޮގްރާމް (ހޭލުންތެރިކަމުގެ ޕްރޮގްރާމްތަކާއި، ތަމްރީނު
ޕްރޮގްރާމްތަކާއި މިނޫންވެސް ޕްރޮގްރާމްތައް ހިމެނޭގޮތަށް(ތަކުގައާއި، ބާއްވާ ބައްދަލުވުންތަކުގެ)ދިރާސާތަކާއި،
އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ނަޒަރުން ރަށްރަށުގެ ހާލަ ތު ދެނެގަތުމަށް ކުރާ ޒިޔާރަތްތަކާއި، އަދި މިނޫންވެސް ގޮތްގޮތަށް
ބޭއްވުމަށް ބޭނުންވާ ބައްދަލުވުންތައް) އިންތިޒާމްތައް ހަމަޖައްސައިދިނުމާއި، މިފަދަ ކަންކަން ކޮމިޝަނުން ރާވާއިރު
ކަމާ ގުޅުންހުރި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންނާ ހިއްސާކުރުމުން އެ އެން.ޖީ.އޯ.ތަކުގެ ހިޔާލާއި ފިކުރު
ކޮމިޝަނާއެކު ހިއްސާކުރުން.
2.5 ކޮމިޝަނުން އަތޮޅުތަކުގެ އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ހާލަތު ދެނެގަތުމަށް ކުރާ ޒިޔާރަތްތަކުގައާއި، ދިރާސާ ރިޕޯޓުތަކަށް
ބޭނުންވާ މަޢުލޫމާތު ހޯދުމަށް ކުރާ ޒިޔާރަތްތަކުގައި، އަތޮޅުތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ އެން.ޖީ.އޯ.ގެ ހައިސިއްޔަތުން
ކޮމިޝަނަށް ބޭނުންވާ މަޢްލޫމާތުތައް ފޯރުކޮށްދިނުން.
2.6 ކޮމިޝަނުން އަތޮޅުތަކުގެ އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ހާލަތު ދެނެގަތުމަށް ކުރާ ޒިޔާރަތް ތަކުގައާއި، ދިރާސާ ރިޕޯޓުތަކަށް
ބޭނުންވާ މަޢުލޫމާތު ހޯދުމަށް ކުރާ ޒިޔާރަތްތަކުގައި، އެ އަތޮޅަކުން ހޯދަން ބޭނުންވާ މަޢްލޫމާތުތައް ފުރިހަމައަށް
ލިބިގަތުމަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމާއި، އެކަންތައްތައް ކޮށްދިނުމަށް އަމަލީގޮތުން ބައިވެ ރިވުން.
2.7 ކޮމިޝަނުންގެ ސްޓްރެޓީޖިކް ޕްލޭނާއި، އެހެނިހެން ރިޕޯޓްތައ އެކުލަވާލައި، މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ހިޔާލު ހޯދުމަށް
ބޭނުންވެގެން ކޮމިޝަނުން އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންނާ ހިއްސާކުރުމުން، ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ހިޔާލު
ފޯރުކޮށްދިނުން.
2.8 އިންސާނީ ޙައްޤުތަކަށް އާންމުންގެ ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުމުގެގޮތުން ކޮމިޝަނުން އެކުލަވާލާ އެކި ކަހަލަ
ލިޔުންތަކާއި ރިޕޯޓުތަކާއި އަދި ހަދާ ޕޯސްޓަރތަކާއި ނިއުސްލެޓަރފަދަ ތަކެތި، އާންމުންނަށް ބެހުމަށް ނުވަތަ
ފެންނާނެގޮތަށް ހެދުމަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން. އަދި ޖަމްޢިއްޔާތަކުންވެސް އިސްނަގައިގެން މިފަދަ
ލިޔުންތަކާއި، ރިޕޯޓުތަކާއި، ޕޯސްޓަރތަކާއި، ނިއުސްލެޓަރފަދަ ތަކެތި މެދުވެރިކޮށް ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުން.
[2]
އެޗް.އާރް.ސީ.އެމް.ގެ ހިއުމަން ރައިޓްސް އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައްދަލުވުން" ގައި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ މެންބަރުންގެ ފަރާތު ން އެއް ބަޔަކު އަނެއް ބަޔަކަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އެއްބަސްވި ކަންތައްތައް

2.9 މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކަކީވެސް އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާ ގުޅުންހުރި ކަންތައްތަކާބެހޭގޮތުން ކަމާގުޅުން ހުރި ފަރާތްތައް
ޖަވާބުދާރީކުރުވައި، ޒިންމާދާރުކުރުވުމުގެގޮތުން އެޑްވޮކޭޓްކުރުމުގައި އިސްދައުރެއް އަދާކުރާ ބައެއްކަމުން،
ކޮމިޝަނުން އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާ ގުޅުންހުރި ކަމެއް ނުވަތަ ކަންތައްތަކެއް އެޑްވޮކޭޓްކުރުމުގައި އެން.ޖީ.އޯ
ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންގެ ފަރާތުން އެހީތެރިކަމަށް ކޮމިޝަނުން އެދުމުން، އެކަމަށް އެއްބާރުލުމާއި އެހީތެރިކަން
ފޯރުކޮށްދީ، އެކަމެއްގައި ފުރިހަމައަށް ބައިވެރިވުން. މިސާލަކަށް، ޕަބްލިކް ފޯރަމްތަކާއި، ޓީވީ ޕްރޮގްރާމްތަކާއި،
އެކި ފަރާތްތަކާއެކު ބާއްވާ ބައްދަލުވުންތަކުގައާއި، އަދި މި ނޫންވެސް އެޑްވޮކޭޓްކުރުމުގެ ހަރަކާތްތަކުގައި
ކޮމިޝަނާއެކު ބައިވެރިވެ، އެކަމަކަށް ބޭނުންވާ ފުރިހަމަ އެއްބާރުލުން ދިނުން. މީގެ އިތުރުންވެސް، އިންސާނީ
ޙައްޤުތަކާ ގުޅުންހުރި ކަންތައްތަކުގައި ޖަމްޢިއްޔާތަކުން އިސްނަގައިގެން އެޑްވޮކޭޓްކުރުމުގެ މަސައްކަތްތައް ކުރުން.
2.10 ދިވެހިރާއްޖެ ބައިވެރިވެފައިވާ މުޢާހަދާތަކުން ލިބިދޭ ޙައްޤުތައް ރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ އެންމެހައި ރައްޔިތުންނަށް
ފޯރުކޮށްދިނުމުގެގޮތުން، މި މުޢާހަދާތަކާ ގުޅިގެން މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކަށް ރިޕޯޓް ހުށަހެޅުމަށް ލިބިފައިވާ ފުރުޞަތު
އެންމެ އެދެވޭ ގޮތުގައި ބޭނުންކޮށް، ރިޕޯޓް ފޮނުވަން އޮންނަ ތާރީޚްތަކަށް ރިޕޯޓް ފޮނުވުން.
2.11 އިންސާނީ ޙައްޤުތަކަށް ކަމާގުޅުންހުރި ފަރާތްތައް (ޚާއްޞަކޮށް ދައުލަތާއި، ސަރުކާރުގެ ފަރާތްތައް) އަހުލުވެރިކޮށް،
އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ރޫޙާއެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އެފަރާތްތަކުގެ އަމަލުތައް ބައްޓަންކުރުމަށްޓަކައި ކަމާގުޅުންހުރި
ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމްތައް މިފަރާތްތަކަށް އަމާޒުކޮށްގެން ހިންގުން. އަދި އެހެންމެ، އަމިއްލަ ފަރުދުން (މުޖްތަމަޢުގައި
އެންމެ އެހީތެރިކަމާއި ހިމާޔަތް ބޭނުންވެފައިވާ ފަރާތްތައް ހިމެނޭގޮތަށް) އެފަރާތްތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ
ޤާނޫނުއަސާސީއިން ލިބިދޭ ޙައްޤުތައް ހޯދުމަށް ބާރުވެރިކުރުވުމުގެގޮތުން، މި ފަރާތްތަކަށްވެސް އަމާޒުކޮށްގެން
ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން.
2.12 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 2 ވަނަ ބާބުގައާއި ދިވެހިރާއްޖެ ބައިވެރިވެފައިވާ ސަރަޙައްދީ އަދި
ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާތަކާ ގުޅިގެން ލިބިދެވޭ އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާ ގުޅުންހުރިކަމަކަށް ބުރޫއަރާ ނުވަތަ
ބުރޫއަރާފާނެކަމަށް ނުވަތަ އެ ޙައްޤުތައް އެންމެ އެދެވޭ ގޮތެއްގައި ފޯރުކޮށްދެވިދާނެ ގޮތްތަކެއް އެން.ޖީ.އޯ
ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިއަކަށް/ބައިވެރިންނަށް ފާހަގަކުރެވޭނަމަ، އެކަމެއް ކޮމިޝަނާއެކު ހިއްސާކޮށް،
އެކަމަކަށް/އެކަންތައްތަކަށް އެދެވޭ ރަނގަޅު ގޮތެއް/ގޮތްތަކެއް ހޯދައިދިނުމަށް ކޮމިޝަނާއެކު މަސައްކަތްކުރުން.
2.13 އިންސާނީ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކޮށް، ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ގޮތުން، ތަރައްޤީގެ އެކި ކަހަލަ މަޝްރޫޢުތައް (މިސާލަކަށް،
ފަޤީރުކަން ނައްތާލުމާއި، އާމްދަނީ ހޯދާނެ މަސައްކަތްތައް ތަޢާރަފުކުރުމާއި، އަސާސީ ޚިދްމަތްތައް ރަނގަޅުކުރެވޭނެ
ގޮތްތައް ހޯދުންފަދަ ކަންތައްތައް) ފާހަގަކޮށް، މި މަޝްރޫޢުތައް އެކުލަވާލާއިރު ރާއްޖޭގައި އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ
ނިޒާމްގައި އެ ދާއިރާއެއްގައި ހުރި މައްސަލަތަކަށް ހައްލު/ހައްލުތަކެއް ހޯދޭނެގޮތަކަށް މަޝްރޫޢުތައް އެކުލަވާލައި،
މި މަޝްރޫޢުތައް ތަންފީޛުކުރުން.
2.14 ރަށު، އަތޮޅު، ސަރަޙައްދީ ފެންވަރުގައި އިންސާނީ ހައްޤުތަކުގެ ހާލަތު ދެނެގަތުމުގެގޮތުން އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ
ބައިވެރިން ދިރާސާތައްކޮށް، މި ދިރާސާތަކުގެ މައްޗަށް ރިޕޯޓްތައް އެކުލަވާލައި، މި ރިޕޯޓްތައް ކޮމިޝަނާއި ކަމާބެހޭ
ފަރާތްތަކާ ހިއްސާކުރުން.
2.15 ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނީ ބާރު ނެގެހެއްޓުމަށްޓަކައި، ކޮމިޝަނުގެ މަސައްކަތްތައް މުޖްތަމަޢުގެ އެންމެހައި ފަރާތްތަކަށް
އަންގައިދިނުމުގެ ގޮތުން ފަންނީ ގޮތުންނާއި، އަމަލީގޮތުން އެހީތެރިވެދިނުން.
2.16 އިންސާނީ ހައްޤުތަކަށް މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ޤާބިލުކަން އިތުރުކުރުމާއި، ރަށު އަތޮޅު އަދި ޤައުމީ
ފެންވަރުގައި އިންސާނީ ހައްޤުތަކަށް މަސައްކަތްކުރާ މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ނެޓްވާރކެއް އުފައްދައި،
މި ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ އެހީގައި އިންސާނީ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމަށް މަސައްކަތްކުރުން.
[3]
އެޗް.އާރް.ސީ.އެމް.ގެ ހިއުމަން ރައިޓްސް އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައްދަލުވުން" ގައި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ މެންބަރުންގެ ފަރާތު ން އެއް ބަޔަކު އަނެއް ބަޔަކަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އެއްބަސްވި ކަންތައްތައް

2.17 އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގައި ހިމެނޭ ޖަމްޢިއްޔާތަކުން ހިންގާ އެކިއެކި ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި އިންސާނީ ހައްޤުތަކުގެ
ވިސްނުން ހިމަނައިގެން މި ޕްރޮގްރާމްތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން.
2.18 އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާ ގުޅުންހުރި ކަމަކާ ގުޅިގެން ކޮމިޝަނުން މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ލަފައާއި އިރުޝާދަކަށް
ބޭނުންވެގެން އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންނާ އެކަމެއް ހިއްސާކުރުމުން، އެކަމަށް ބޭނުންވާ އެންމެހައި
ލަފައާއި އިރުޝާދު ކޮމިޝަނަށް ފޯރުކޮށްދިނުން.
2.19 އަތޮޅުތަކުގައި ކޮމިޝަނުގެ އޮފީސްތައް ޤާއިމުވެފައި ނެތުމުން، ކޮމިޝަނަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ގޮތުން
އިންޓަރ-މީޑިއަރީ ބޮޑީއެއްގެގޮތުގައި މަސައްކަތްކޮށްދިނުމަށް ކޮމިޝަނުން ހުށަހެޅުމުން، އެ މަސައްކަތްކޮށްދިނުން.
(މިގޮތުން، މަތީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން އިންޓަރ-މީޑިއަރީ ބޮޑީއެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން
ކޮމިޝަނަށް ނުވަތަ ކޮމިޝަނާއެކު އެން.ޖީ.އޯ.އިން ކުރާނެ ކަންތައްތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އެ އެން.ޖީ.އޯ.އަކާއެކު
ކޮމިޝަނުން އެމް.އޯ.ޔޫ އެއް ޤާއިމުކުރާނެއެވެ).
3. އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންގެ މަސައްކަތްތައް ހިންގުމަށް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭނެ ގޮތްތައް
އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާ ގުޅުންހުރި އެކިއެކި ހަރަކާތްތައް އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިން ހިންގާއިރު، ކޮމިޝަނުގެ ޤާބިލުކަން
ހުރި މިންވަރަކުން އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންނަށް ކޮމިޝަނުން އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަކީ މުހިންމު ކަމެކެވެ.
އެއީ، މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކުން އިންސާނީ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކޮށް، ކުރިއަރުވައި، ދެމެ ހެއްޓަކައި ކުރާ ކޮންމެ ކަމަކީ
ކޮމިޝަނުގެ މަސައްކަތަށް ލިބޭ ހިތްވަރަކަށް ވެއެވެ. މިހެންވެ، އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންގެ މަސައްކަތްތައް
ހިންގުމަށް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން 3 ގޮތަކަށް އެހީތެރިވުމަށް ނިންމާފައިވެއެވެ. އެއީ، ފަންނީ، މާލީ، އަދި އެހެނިހެން،
މި 3 ގޮތަށެވެ. މި 3 ގޮތުގެ ތަފްޞީލް، މި ކަރުދާހާއެކުގައިވާ "ކޮމިޝަނުން ޤާއިމުކޮށްފައިވާ އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ
ބައިވެރިންނަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި ކޮމިޝަނުން ގެންގުޅޭނެ އުސޫލު" ގައި ހިމެނިފައިއެވަނީއެވެ.
4. ކޮމިޝަނާއި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިން ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން
އިންސާނީ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކޮށް ދަމަހައްޓައި ކުރިއެރުވުމަށް ކޮމިޝަނުންނާއި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިން ކުރާ
މަސައްކަތްތައް ގުޅިގެން ކުރެވިގެންދިއުމަކީ ދެ ފަރާތުންވެސް ކުރުމަށް ގަސްތުކުރާ އަދި ރާވާ މަސައްކަތްތަކަށް އެއްބަޔަކު
އަނެއް ބަޔަކަށް އެހީތެރިވުމަށް މަގުފަހިކުރުވާ އަދި ކުރަން އުޅޭކަމެއްގެ ނަތީޖާ ރަނގަޅުވާނެ ކަމެކެވެ. މިގޮތުން، ތިރީގަ އި
ބަލާލާފައިއެވަނީ ކޮމިޝަނާއި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންނާއެކު ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރެވިދާނެ ގޮތްތަކަށެވެ.
4.1 ދިވެހިރާއްޖެ ބައިވެރިވެފައިވާ މުޢާހަދާތަކާ ގުޅިގެން ނުވަތަ ޔުނިވަރސަލް ޕީރިއޮޑިކް ރިޕޯޓްތައްފަދަ ރިޕޯޓްތައް
އެކުލަވާލައި ފޮނުވުމަށް ކޮމިޝަނަށާއި މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކަށް ލިބިފައިވާ ފުރުޞަތު އެންމެ އެދެވޭ ގޮތުގައި ބޭނުން
ހިފުމުގެގޮތުން (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 2 ވަނަ ބާބުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ
އެންމެހައި ރައްޔިތުންނަށް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ޙަ އްޤުތައް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެގޮތުން) އެން.ޖީ.އޯ
ނެޓްވާކްގައި ހިމެނޭ އެއްވެސް ބައިވެރިއެއް ރިޕޯޓް ފޮނުވުމަށް ގަސްތުކުރާނަމަ، ކޮމިޝަނާއި އެ އެން.ޖީ.އޯ.ތަކާ
މަޝްވަރާކޮށް، ރިޕޯޓްގައި މުހިންމުކަން ދޭންވީ ކަންތައްތައް ގުޅިގެން ފާހަގަކޮށް، މި ފާހަގަކުރި ކަންތައްތަކުގެ
މައްޗަށް ބިނާކޮށް ކޮމިޝަނުންނާއި އެން.ޖީ.އޯ ތަކުން ވަކިވަކި ރިޕޯޓް އެކުލަވާލައި ފޮނުވުން.
4.2 އިންސާނިއްޔަތާ ޚިލާފުކަމެއް ހިނގައިގެން ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 2 ވަނަ ބާބުން
ރައްޔިތުންނަށް ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ޙައްޤެއް/ޙައްޤުތަކެއް ނިގުޅައިގަނެފައިވާ ހާލަތްތަކުގައި ނުވަތަ ނިގުޅައިގަތުމަށް
މަގުފަހިކުރުވާ ހާލަތްތަކުގައި، ސަރުކާރަށާއި ކަމާގުޅުންހުރި އެހެން މުއައްސަސާއަކަށް/މުއައްސަސާތަކަށް ނުވަތަ
[4]
އެޗް.އާރް.ސީ.އެމް.ގެ ހިއުމަން ރައިޓްސް އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައްދަލުވުން" ގައި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ މެންބަރުންގެ ފަރާތު ން އެއް ބަޔަކު އަނެއް ބަޔަކަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އެއްބަސްވި ކަންތައްތައް

ފަރާތަކަށް ކަމެއްކުރުމަށް ބާރުއަޅާއިރު، ކޮމިޝަނާއި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވޯކްގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތައް އެކުގައި
މަސައްކަތްކޮށް، އެކަމެއް ރަނގަޅުކުރުމަށް ކުރެވެން ހުރި ހުރިހާ ކަމެއްކުރުން.
4.3 އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާ ގުޅުންހުރި ކަންތައްތަކަށް އާންމު ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ގޮތުން ހިންގާ ހޭލުންތެރިކުރުމުގެ
ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ އެހީގައާއި، އެކިއެކި މީޑިއާގެ ވަޞީލަތްތަކާއި އެހެނިހެން ގޮތްތައް ބޭނުންކޮށްގެން ހިންގާ
ހަރަކާތްތަކުގައި ކޮމިޝަނާއި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވޯކްގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތައް އެކުގައި މަސައްކަތްކޮށް، އާންމުންނަށް
ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ މެސެޖް އެންމެ ފުރިހަމަގޮތުގައި ފޯރުކޮށްދިނުން.
4.4 އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާ ގުޅުންހުރި ދުވަސްތައް ކުލަގަދަ ގޮތެއްގައި ފާހަގަކުރުމުގެ ގޮތުން، މި ދުވަސް ފާހަގަކުރުމަށް
ކުރާ އެންމެހައި ކަންތައްތަކުގައި ކޮމިޝަނާއެކު އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތައް ބައިވެރިވެ،
މި ދުވަސްތަކުން ދޭން ބޭނުންވާ މެސެޖްތައް ފޯރުކޮށްދިނުން.
4.5 އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގައި ހިމެނޭ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ތެރެއިން ނެޓްވާރކް ތަމްސީލްކުރާނެ ބައެއް ކަނޑައަޅައި،
މި ފަރާތްތަކުން ކޮމިޝަނާ އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ އެހެން މެންބަރުންނާއި ފަސޭހައިން މުޢާމަލާތްކުރުމަށް
މެދުވެރިއެއްގެ ގޮތުން މަސައްކަތްކޮށް، އިންސާނީ ހައްޤުތައް ރައްކާތެރިކޮށް ހިމާޔަތްކޮށް ކުރިއެރުވުމަށް
ނެޓްވާރކުން ކުރާ މަސައްކަތްތައް ދެނެގަނެ ނެޓްވާރކްގެ މަސައްކަތްތައް ހަރުދަނާކުރުން.
4.6 އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ އެކިއެކި ދާއިރާތަކާ ގުޅުންހުރި ސަރުކާރުގެ މުއައްސަސާތަކާއި، ކޮމިޝަނާއި، އެން.ޖީ.އޯ
ނެޓްވާރކްގެ މެންބަރުން ރާއްޖޭގައި އެވަގުތެއްގައި ދިމާވެފައިވާ އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާ ގުޅުންހުރި ބޮޑެތި
މައްސަލަތައް ފާހަގަކޮށް، މި މައްސަލަތަކަށް ހައްލު/ހައްލުތަކެއް ހޯދުމަށް 2 އަހަރުން 1 އަހަރު އެއް މޭޒެއްގެ
ދޮށަށް އައިސް، މި ކަންތައްތަކާ މެދު މަޝްވަރާކޮށް، އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ހާލަތު ރަނގަޅުކުރުމަށް
މަސައްކަތްކުރުން.
4.7 އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާ ގުޅުންހުރި ބައިނަލްއަޤްވާމީ އަދި ސަރަޙައްދީ އެކިއެކި ބައްދަލުވުންތަ ކުގައި އެން.ޖީ.އޯ
ނެޓްވާރކްގައި ހިމެނޭ ޖަމްޢިއްޔާތަކުންވެސް ބައިވެރިވެ، ކޮމިޝަނާއެކު އިންސާނީ ހައްޤުތައް ރައްކާތެރިކޮށް،
ހިމާޔަތްކޮށް، ކުރިއެރުވުމަށް މަސައްކަތްކުރުން.
4.8 ރާއްޖޭގެ އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ހާލަތު ރަނގަޅުކުރުމަށް ކޮމިޝަނާއި އެން.ޖީ.އޯ ނެ ޓްވާރކްގެ ބައިވެރިން އެއް
ލަނޑުދަނޑިއަކަށް އަމާޒުކޮށްގެން އެބައެއްގެ މަސައްކަތްތައް ބައްޓަންކޮށް، އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ހާލަތު
ރަނގަޅުކުރުމަށް މަސައްކަތްކުރުން. މިސާލަކަށް، ކޮމިޝަނުގެ ސްޓްރެޓީޖިކް ޕްލޭނުގައި ކޮމިޝަނުން
އަހަންމިއްޔަތުކަމެއް ދީގެން ކުރިއަށް އޮތް 5 އަހަރު ދުވަހު މަސައްކަތްކުރާނީ ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް
ރައްކާތެރިކޮށް ކުރިއެ ރުވުމަށްކަމަށް އޮތްކަމުގައިވާނަމަ، އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގައި ހިމެނޭ މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ
މަސައްކަތްތައްވެސް މި ދާއިރާއަށް އަމާޒުކޮށް، އެ މަސައްކަތްތައް ތަންފީޛުކުރުން.
ނޯޓް: ކޮމިޝަނާއި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިން ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރާއިރު، ކޮމިޝަނުން މަސައްކަތްކުރާނީ
ކޮމިޝަނަކީ ވަކި ސިއްކައެއް އޮންނަ މިނިވަން މުސްތަޤިއްލު ޤާނޫނީ ޝަޙްސެއްކަމުން، ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނީ ހައިސިއްޔަތައް
އެއްވެސް ކަހަލަ ހީނަރުކަމެއް ނާންނާނެފަދަ ގޮތަށެވެ.
5. އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގައި ހިމެނޭ ބައިވެރިން ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން
ކޮންމެ ޤައުމެއްގައިވެސް މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކަކީ އެ މުޖްތަމަޢެއްގެ ކަންތައްތައް އެންމެ ކައިރިން ދެނެގަނެ، މުޖްތަމަޢުގެ
ހަމަޖެހުން އިތުރުކުރުމަށް މަސައްކަތްކުރާ މުހިންމު ފަރާތްތަކެއްކަމުން، މި މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތައް ގުޅިގެން މަސައްކަތްތަކެއް
ކުރާކަމުގައިވާނަމަ، މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ މަޤްޞަދުތައް ހާޞިލްކުރުމަށް ވަރަށް ބޮޑު ބާރަކަށްވެއެވެ. މިގޮތުން، ކޮމިޝަނުން
[5]
އެޗް.އާރް.ސީ.އެމް.ގެ ހިއުމަން ރައިޓްސް އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައްދަލުވުން" ގައި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ މެންބަރުންގެ ފަރާތު ން އެއް ބަޔަކު އަނެއް ބަޔަކަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އެއްބަސްވި ކަންތައްތައް

ޤާއިމުކޮށްފައިވާ އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގައި ހިމެނޭ އެކިއެކި މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތައްވެސް އެއް ޖަމްޢިއްޔާއާއި އަނެއް ޖަމްޢިއްޔާ
ނުވަތަ ޖަމްޢިއްޔާތަކާ ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުމަކީ މަތީގައި ބަޔާންކޮ ށްފައިވާ ފަދައިން ޖަމްޢިއްޔާތަކުން ކުރާ މަސައްކަތްތަކަށް
ހިތްވަރަކާއި ބާރު ލިބިގެންދާނެ ކަމެކެވެ. މިހެންވެ، ތިރީގައި ބަލާލާ ފައިއެވަނީ ކޮމިޝަނުން ޤާއިމުކޮށްފައިވާ އެން.ޖީ.އޯ
ނެޓްވާރކްގައި ހިމެނޭ ޖަމްޢިއްޔާތައް، އެއް ޖަމްޢިއްޔާ އަނެއް ޖަމްޢިއްޔާއަކާ/ޖަމްޢިއްޔާތަކާ ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރެވިދާނެ
ގޮތްތަކަށެވެ.
5.1 ދިވެހިރާއްޖެ ބައިވެރިވެފައިވާ މުޢާހަދާތަކާ ގުޅިގެން ނުވަތަ ޔުނިވަރސަލް ޕީރިއޮޑިކް ރިޕޯޓްތައްފަދަ ރިޕޯޓްތައް
އެކުލަވާލައި ފޮނުވުމަށް މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކަށް ލިބިފައިވާ ފުރުޞަތު އެންމެ އެދެވޭ ގޮތުގައި ބޭނުން ހިފުމުގެގޮތުން
(ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 2 ވަނަ ބާބުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ އެންމެހައި
ރައްޔިތުންނަށް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ޙައްޤުތައް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެގޮތުން) އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާކްގައި
ހިމެނޭ ބައިވެރިންގެ ތެރެއިން ރިޕޯޓް ފޮނުވުމަށް ޝަޢުޤުވެރިވާ ފަރާތްތައް ގުޅިގެން މަސައްކަތްކޮށް ރިޕޯޓްތައް
އެކުލަވާލައި ފޮނުވުން. (މިގޮތަށް ރިޕޯޓް އެކުލަވާލާއިރު، ޖަމްޢިއްޔާތަކުން ގުޅިގެން ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ހިޔާލާއި
ފިކުރުތައް އެއް ރިޕޯޓްގެ ސިފައިގައި އެކުލަވާލެވިދާނެއެވެ. ހަމަ އެހެންމެ، ރިޕޯޓްތަކަށް ބޭނުންވާ މަޢްލޫމާތާއި
ރިޕޯޓުގައި ހިމަނާނެ ބައިތައް ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ މެދުގައި ކަނޑައެޅުމަށްފަހު ކޮންމެ ޖަމްޢިއްޔާއަކުން ވަކިންވެސް
ރިޕޯޓް އެކުލަވާލެވިދާނެއެވެ).
5.2 އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގައި ހިމެނޭ ބައިވެރިންގެ މެދުގައި އެން.ޖީ.އޯ.ތަކުން ކުރާ މަސައްކަތްތައް ހިއްސާކޮށް، އެއް
ކަހަލަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރާ އެން.ޖީ.އޯ.އަކުން އެފަދަ މަސައްކަތްކުރާ އެހެން އެން.ޖީ.އޯ.ތަކާ ގުޅިގެން ހިންގާ
ހަރަކާތްތައް ހިންގުން.
5.3 އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގައި ހިމެނޭ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ މެދުގައި މަޢުލޫމާތާއި ތަޖުރިބާ ހިއްސާކުރުމުގެގޮތުން
އެ ޖަމްޢިއްޔާ ހަރަކާތްތެރިވާ ޖަމްޢިއްޔާ ނޫން ޖަމްޢިއްޔާއެއްގައި އަމަލީގޮތުން މަސައްކަތްކޮށް، އެޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ
މަސައްކަތްތަކަށް އަހުލުވެރިވެ، އެ ޖަމްޢިއްޔާ ހަރަކާތްތެރިވާ ޖަމްޢިއްޔާއާއި އެހެން ޖަމްޢިއްޔާތަކަށް
މި މަޢްލޫމާތުތައް ހިއްސާކޮށް، މަޢްލޫމާތު ބަދަލުކުރުން.
5.4 އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންގެ މެދުގައި ހަރުދަނާގޮތެއްގައި މުޢާމަލާތްކޮށް، މަސައްކަތްކުރާނެގޮތުގެ ނިޒާމެއް
ޤާއިމުކޮށް އިންސާނީ ހައްޤުތައް ރައްކާތެރިކޮށް، ހިމާޔަތްކޮށް ކުރިއެރުވުމަށް މަސައްކަތްކުރުން.
5.5 އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައިވެރިންގެ މެދުގައި ހަރުދަނާ ގޮތެއްގައި މަސައްކަތްކުރުމަށް އެކްޝަން ޕްލޭނެއް
އެކުލަވާލައި، މި އެކްޝަން ޕްލޭން ތަންފީޛުކުރުމަށް ނެޓްވާރކްގެ އެންމެހާ މެންބަރުން މަސައްކަތްކުރުން.
5.6 އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގައި ހިމެނޭ ބައިވެރިންގެ މެދުގައި އެކިއެކި މަޢުލޫމާތާއި، ވަޞީލަތްތަކާއި، ފަންނީ
އެހީތެރިކަން ހިއްސާކޮށް، ނެޓްވާރކްގައި ހިމެނޭ ބައިވެރިންގެ މަސައްކަތްތައް ހަރުދަނާކުރުމަށް މަސައްކަތްކުރުން.
5.7 އިންސާނީ ހައްޤުތައް ރައްކާތެރިކޮށް ކުރިއަރުވައި ދެމެހެއްޓުމުގެގޮތުން ކޮމިޝަނުން ކުރާ މަސައްކަތްތަކަށް
ފާރަވެރިވެ، ކޮމިޝަން ޒިންމާދާރުކުރުމުގެ ގޮތުން ކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ކަންތައްތައް ކުރުން.
5.8 އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ މެންބަރުންގެ ފަރާތުން އެއްވެސް ކަހަލަ ޕްރޮގްރާމެއް ނުވަތަ ހަރަކާތެއް ހިންގާނަމަ،
އެ މަޢްލޫމާތުތައް ނެޓްވާރކްގެ ހުރިހާ ބައިވެރިންނާ ހިއްސާކޮށް، މި ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ނުވަތަ ހަރަކާތްތަކުގައި
އެ ފަރާތްތައް ބައިވެރިކުރުވުން.
5.9 އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާ ގުޅުންހުރި މަޢުލޫމާތުތައް ރަށު އަތޮޅު ޤައުމީ ސަރަޙައްދީ އަދި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ފެންވަރުގައި
ހިއްސާކޮށް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 2 ވަނަ ބާބުން ރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ އެންމެހައި ރައްޔިތުންނަށް ލިބިދޭންޖެހޭ
އެންމެހައި ޙައްޤުތައް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ބާރުއެޅުން.
[6]
އެޗް.އާރް.ސީ.އެމް.ގެ ހިއުމަން ރައިޓްސް އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައްދަލުވުން" ގައި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ މެންބަރުންގެ ފަރާތު ން އެއް ބަޔަކު އަނެއް ބަޔަކަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އެއްބަސްވި ކަންތައްތައް

5.10 އިންސާނީ ޙައްޤުތަކަށް އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ މެންބަރުން އެކުގައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ ގޮތުންނާއި، އެން.ޖީ.އޯ
ނެޓްވާރކްގެ މެންބަރުންގެ މެދުގައި ގު ޅުން ހަރުދަނާކުރުމުގެ ގޮތުން، މަދުވެގެން އަހަރަކު 1 ފަހަރު އެން.ޖީ.އޯ
ނެޓްވާރކްގެ މެންބަރުން އެއް މޭޒެއްގެ ދޮށަށް އައިސް މަސައްކަތްކުރުން.
5.11 އިންސާނީ ޙައްޤުތަކަށް އަމާޒުކޮށްގެން ނެޓްވާ ރކްގެ މެންބަރުންގެ މެދުގައި ފޯރަމްތައް ބާއްވައި، އިންސާނީ
ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކޮށް ދަމަހައްޓައި ކުރިއެރުވުމަށް މަސައްކަތްކުރުން. އަދި މި ފޯރަމް ކޮމިޝަނުން
ވިލަރެސްކުރުމުގެ ކަންތައްތައް ހަމަޖެއްސުން.
5.12 ރަށު އަތޮޅު ޤައުމީ ސަރަޙައްދީ އަދި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ފެންވަރުގައި ހިންގާ އެކިއެކި ހަރަކާތްތަކާ ގުޅިގެން ނިންމާ
ނިންމުންތައް ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކާ ހިއްސާކޮށް، މި ނިން މުންތައް ތަންފީޛުކުރުމަށް ބާރުއެޅުން.
____
30 އޯގަސްޓް 2010
[7]
އެޗް.އާރް.ސީ.އެމް.ގެ ހިއުމަން ރައިޓްސް އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ ބައްދަލުވުން" ގައި އެން.ޖީ.އޯ ނެޓްވާރކްގެ މެންބަރުންގެ ފަރާތު ން އެއް ބަޔަކު އަނެއް ބަޔަކަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އެއްބަސްވި ކަންތައްތައް